

HALLITUKSEN JÄSENEEN VASTUU

KEUKE 28.2.2024
asianajaja Antti Linna

Asianajotoimisto Fenno lyhyesti

Erikoistuneet oikeudelliset
asiantuntijaryhmät

Kyky hoitaa laajoja kokonaisuuksia

Oikeudellinen ja yritystoiminnan
laaja-alainen osaaminen

Olemme lähellä asiakasta

Yhteistyökumppaneiden kautta
täydentävät palvelu

Fenno on PK-yritysten ja yksityishenkilöiden täyden palvelun asianajotoimisto.

Fenno lukuina:

Asiantuntijoita n. 50

Asiantuntijaryhmiä 4

Toimipisteitä 10

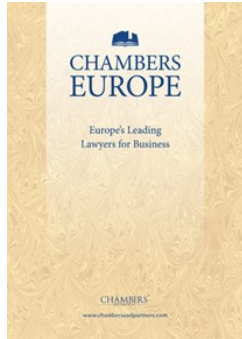
Liikevaihto 5,9 miljoona euroa

Lakipalveluita 66 maahan, ILN

Asiakastyytyväisyys, 85 NPS Score

Helsinki – Jyväskylä – Järvenpää – Keuruu - Lahti

Salo – Seinäjoki - Tampere - Turku - Äänekoski

Palvelumme

- ▶ Yhtiöoikeus
 - ▶ Sijoittaminen, rahoitus ja vakuudet
 - ▶ Yritysjärjestelyt ja vero-oikeus
 - ▶ Sopimusoikeus
 - ▶ Työoikeus
 - ▶ Vahingonkorvausoikeus
 - ▶ Tietosuojat-asiat
-
- ▶ Avioehdot
 - ▶ Edunvalvontavaltuutukset
 - ▶ Perintösuunnittelu
 - ▶ Testamentit
 - ▶ Perunkirjoitukset
 - ▶ Kuolinpesien selvitykset ja jaot
 - ▶ Lahjoitukset ja verosuunnittelu
 - ▶ Riidanratkaisu ja oikeudenkäynnit

- ▶ Rakennus- ja urakkasopimukset
 - ▶ Rakennus- ja urakkariidat
 - ▶ Kiinteistötransaktiot
 - ▶ Asunto- ja kiinteistöyhtiöjuridiikka
 - ▶ Asunto- ja kiinteistökauppariidat
 - ▶ Asuin- ja liikehuoneiston vuokrausta koskevat asiat
 - ▶ Ympäristöoikeus
-
- ▶ Riskienhallinta
 - ▶ Vapaaehtoiset järjestelyt ja -tervehdyttäminen
 - ▶ Konkurssimenettelyt
 - ▶ Yrityssaneerausmenettelyt
 - ▶ Velkojien edustaminen insolvenssiasioissa

VISIOSTA JOHDETUT PÄÄTEEMAT, JOILLE VAHVISTETAAN KULLEKIN VUOSIMITTARIT => 2030

- 1. SEURAAVA SUKUPOLVI**
- 2. HYVINVOIVA ASIAANTUNTIJA**
- 3. YLIVOIMAINEN PALVELUKOKEMUS**
- 4. KANSAINVÄLISYYS**
- 5. LIIKETOIMINTOJEN KEHITTYMINEN**
- 6. ALUEIDEN KEHITTYMINEN**
- 7. KASVU JA TEHOKKUUS**

FENNOLAISTEN ARVOT

LAKI JA BUSINESS

TAVOITTEET KORKEALLA ARVOJA NOUDATTAEN

RATKAISU KESKIÖSSÄ

Olemme helposti lähestyttäviä, inhimillisiä ja ratkaisukeskeisiä. Esitämme näkemyksemme rohkeasti ja ymmärrettävästi. Toimimme proaktiivisesti, reagoimme nopeasti ja olemme aidosti kiinnostuneita asiakkaistamme ja heidän liiketoiminnastaan. Panostamme innovatiivisuuteen sekä jatkuvaan ammattitaidon kehittämiseen varmistaaksemme sen, että tuotamme korkealaatuisia asiantuntijapalveluita.

LAKI JA BUSINESS

YHTEISÖLLISYYS

Henkilöstömme on Fennon sydän. Meillä kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa. Panostamme henkilöstömme jaksamiseen ja hyvinvointiin. Inhimillinen ja osallistava tiimi- ja esihenkilötyö ovat toimintamme kulmakiviä. Luotamme toisiimme ja olemme ylpeitä merkityksellisestä työstämme.

VASTUULLISUUS

Vastuullisuus ohjaa toimintaamme. Toimimme eettisesti ja tunnustamme myös yhteiskuntavas- tuumme.

8 | WWW.FENNOLAW.FI | 2030

WWW.FENNOLAW.FI | 2030 | 9

YHTEISÖLLISYYS
VASTUULLISUUS
RATKAISU KESKIÖSSÄ

HALLITUKSEN JÄSENEEN VASTUU

KEUKE 28.2.2024
asianajaja Antti Linna

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- Business judgment rule
- Lojaliteettivelvollisuus
- Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- Vastuu päätösten valvonnasta
- Pöytäkirjojen merkitys
- Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- Määräys liittyen voitonjakoon
- Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

- *Perunahiutaleita tuottavan yhtiön hallituksen jäsenet tuomittiin ympäristörikoksesta. Hallitus oli jättänyt ympäristöasioiden hoidon ja valvonnan toimitusjohtajalle eikä ollut organisoinut niiden käsittelyä hallituksessa.*
- *Hallituksen jäsenet tuomittiin maksamaan yrityksen antamat ja luottotappioiksi jääneet lainat. Lainat oli annettu osakeyhtiölain säädösten vastaisesti. Sillä, ettei hallituksen jäsenet olleet tietoisia lainan osakeyhtiölainvastaisuudesta, ei ollut asian kannalta merkitystä.*
- *Vuokranmaksun laiminlyöneen yrityksen hallituksen jäsenet tuomittiin maksamaan vuokranantajalle luottotappioksi jääneet vuokrasaatavat. Hallitus oli laiminlyönyt osakeyhtiölain määräystä merkitä yrityksen oman pääoman negatiivisuuden kaupparekisteriin.*

Hallitusvastuun perusteista

- Osakeyhtiön toiminnasta vastaa omistajien sijasta yhtiön johto.
- Johdon ja omistajien välillä vallitsee ns. päämies-agenttisuhte.
- Johdon tehtävänä on edistää yhtiön ja osakkeenomistajien etua.
- Hallituksen jäsenen tehtävät voi jakaa karkeasti kahteen pääkategoriaan:
 1. yrityksen ja sen omistajien edusta huolehtiminen
 2. yrityksen toiminnan säädöstenmukaisuuden varmistaminen
- **Hallituksen jäsen toteuttaa näitä tehtäviään jatkuvalla päätöksenteko- ja valvontaprosessilla, jossa epäonnistuminen saattaa johtaa henkilökohtaiseen vastuuseen.**

Hallitusvastuun perusteista

- **Osakeyhtiölaki, OYL 22:1:**

- ”Hallituksen jäsenen, hallintoneuvoston jäsenen ja toimitusjohtajan on korvattava vahinko, jonka hän on tehtävässään 1 luvun 8 §:ssä säädetyn huolellisuusvelvoitteen vastaisesti tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle. Hallituksen jäsenen, hallintoneuvoston jäsenen ja toimitusjohtajan on korvattava myös vahinko, jonka hän on tehtävässään muuten tätä lakia tai yhtiöjärjestyksestä rikkomalla tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle”.

- **Vahingonkorvauslaki:**

- Vahingonkorvauslain mukainen vastuu aktualisoituu yleensä samoilla perusteilla kuin osakeyhtiölakiin perustuva vastuu, ja on pääsääntöisesti toissijainen korvausvaatimuksen lakiperuste.
- Vahingonkorvauslakia sovelletaan myös rinnakkain osakeyhtiölain korvausvastuusäädösten kanssa, jolloin se määrittelee vahinkoa, sen määrää ja korvausvastuun syntymistä.

- **Rikosvastuu:**

- Saattaa aktualisoitua tilanteissa, jossa hallituksen jäsenen laiminlyönti on johtanut rikollisen toiminnan mahdollistumiseen tai jatkumiseen.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- Business judgment rule
- Lojaliteettivelvollisuus
- Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- Vastuu päätösten valvonnasta
- Pöytäkirjojen merkitys
- Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- Määräys liittyen voitonjakoon
- Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite (OYL 1 luku 8 §)

- OYL 1 luku 8 §: ***Yhtiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä yhtiön etua***
- Vuoden 1895 osakeyhtiölain mukaan hallituksen jäsenen tuli *"kaikella ahkeruudella ja huolella hoitaa yhtiön asioita"*.

Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite (OYL 1 luku 8 §)

- Huolellisuusvelvoite edellyttää, että hallituksen jäsen tekee parhaansa, jotta yritys tuottaa voittoa ja omistajat saavat osinkoa.
- Huolellisuusvelvoite sisältää *lojaliteettivelvoitteen*. Päätökset ja toimet eivät saa olla ristiriidassa yhtiön tai sen osakkeenomistajien edun kanssa (esteellisyyssäännöt).
- Huolellisuusvelvoite edellyttää lisäksi valvomaan, että yrityksen toiminta ja hallituksen päätökset ovat osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen ja muun kulloinkin sovellettavan sääntelyn mukaisia.

Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite (OYL 1 luku 8 §)

- Voittoa ei tehdä eikä osinkoja makseta ilman yritystoimintaan keskeisesti kuuluvaa riskinottoa. Tästä seuraa ongelma. Jos liiketoiminnassa ainoastaan vältellään riskinottoa, laiminlyödään väistämättä yrityksen ja omistajien edun edistämistä.
- Toisaalta, jos otetaan isoa riskiä ja tuleekin tappiota, voi hallitus joutua siitä korvausvastuuseen.

Herää kysymys, **mitä missäkin tilanteessa pidetään huolellisena toimintana ja sallittuna riskinottona?**

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- Business judgment rule
- Lojaliteettivelvollisuus
- Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- Vastuu päätösten valvonnasta
- Pöytäkirjojen merkitys
- Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- Määräys liittyen voitonjakoon
- Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Business judgment rule

- Business judgment rule eli hyvä liiketoimintapäätös -periaate on kansainvälisesti laajasti käytössä oleva oikeudellinen periaate, joka auttaa tulkitsemaan onko hallitus vastuussa aiheutuneesta vahingosta vai ei.
- BJR huomioi sekä laissa säädetyt velvollisuudet että liiketaloudelliset realiteetit.
- BJR -määritelmän mukaan johto ei ole tappiollisesta päätöksestä vahingonkorvausvastuussa lukuun ottamatta tapauksia, joissa päätös
 1. *ei ollut tehty hyvässä uskossa;*
 2. *johton ei voinut kohtuudella olettaa uskovon päätöksen olevan yhtiön edun mukainen;*
 3. *johto ei ollut hankkinut riittävää informaatiota ennen päätöksentekoa;*
 4. *johdolla oli asiassa intressiristiriita tai se ei ollut riippumaton jostakin tahosta päätöstä tehdessään; tai*
 5. *johto ei ollut huolehtinut riittävästä valvonnasta.*

Business judgment rule

- Huolellisuuden vaatimus kasvaa, kun päätökseen tai toimeen liittyvä riski kasvaa sekä silloin, kun vastapuolena on lähipiiriin kuuluva taho. Tällöin harkinnan perusteena olevan tiedon riittävydelle ja laadulle sekä päätöksen teon taustojen ja vaikutusten huolelliselle selvittämiselle asetetaan korostuneita vaatimuksia.
- Huolellisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti ja päätöksentekohetkellä vallinneiden olosuhteiden pohjalta.

Business judgment rule

- Huolellisuutta arvioidaan lähtökohtaisesti objektiivisesti, eikä sen mukaan, millaiset hallituksen jäsenen omat kyvyt ovat. Hallituksen jäsenen on toimittava kuten huolellinen henkilö toimisi vastaavissa olosuhteissa.
- Puutteet hallituksen jäsenen kyvyissä tai tiedoissa eivät yleensä rajoita tai poista vastuuta. Jos henkilö on ottanut hallituksen jäsenen toimen vastaan, vaikka hänen kykynsä eivät siihen riittäisi, hänen vastuutaan ei arvioida kykyjen puutteellisuudesta johtuen vähemmän ankarasti.
- Myös subjektiivisille tekijöille, kuten erityisasiantuntemukselle voidaan antaa vaikutusta. Vaikka hallituksen jäsen ei olisi erikseen sitoutunut tarjoamaan asiantuntemustaan, voidaan häneltä edellyttää mm. laajempaa selonottokykyä tämän asiantuntemuksensa puitteissa olevissa asioissa.
- **Riittävänä huolellisuutena ja lojaliteettivelvoitteen noudattamisena voidaan lähtökohtaisesti pitää sitä, että päätöksenteon taustaksi on hankittu tilanteen edellyttämä asianmukainen tieto, jonka perusteella on tehty johdonmukainen päätös, eivätkä johdon jäsenten eturistiriidat ole vaikuttaneet päätöksen tai muun toimen tekoon.**
- Insolvenssitilanteet ja velkojien etu: Hallituksen jäsenen korvausvastuu voi aktualisoitua myös tilanteessa, jossa hallitus viivyttää perusteetta yrityksen maksukyvyttömyysmenettelyyn hakeutumisessa. Mikäli viivyttelylle ei ole hyväksyttäviä perusteita, ja esimerkiksi velkojien luottotappiot kasvavat viivyttelyn seurauksena, voi hallituksen jäsen joutua korvausvastuuseen yrityksen velkojalle.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- Business judgment rule
- Lojaliteettivelvollisuus**
- Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- Vastuu päätösten valvonnasta
- Pöytäkirjojen merkitys
- Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- Määräys liittyen voitonjakoon
- Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Lojaliteettivelvollisuus

- Business judgment rule huomioi lojaliteettivelvoitteen ja se sisältyy myös OYL:n yleiseen huolellisuusvelvoitteeseen. Tämän lisäksi lojaliteettivelvoitteesta / esteellisyydestä on OYL:ssa oma määräys.
- OYL 6:4: *"Hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa osallistua yhtiön ja kolmannen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, jos hänellä on odotettavissa siitä olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Mitä tässä pykälässä säädetään sopimuksesta, sovelletaan vastaavasti muuhun oikeustoimeen sekä oikeudenkäyntiin ja muuhun puhevallan käyttämiseen".*

Lojaliteettivelvollisuus

- Hallituksen jäsen ei saa olla mukana valmistelemassa, käsittelemässä tai päättämässä sellaisesta asiasta, josta on odotettavissa hänelle tai hänen lähipiirilleen etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön tai sen osakkeenomistajien edun kanssa.
- Esteellisyyden aiheuttavasta tilanteesta on kyse esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:
 1. Hallituksen jäsen itse on sopijapuolena yhtiön kanssa tehtävässä sopimuksessa.
 2. Yhtiön kanssa tehtävässä sopimuksessa on sopijapuolena kolmas taho, mutta hallituksen jäsenenä on odotettavana olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa.
- Case: Hallituksen jäsenet toimitusjohtajan tilalle.
- Samat esteellisyyden periaatteet soveltuvat yhtiön kanssa solmittavien sopimusten lisäksi myös oikeudenkäynteihin ja muutenkin yhtiön puolesta toimimiseen.
- Esteellisyyden syntyminen ei edellytä selvitystä tosiasiallisesta etujen ristiriidasta, vaan pelkkä ristiriidan mahdollisuus on riittävä tekemään hallituksen jäsenen esteelliseksi.
- Esteellisyyttä koskevat säännökset ovat tosiasiallisten ristiriitatilanteiden ehkäisemisen lisäksi tarpeellisia, jotta kyettäisiin välttämään esteellisyyden vaikutelma, joka puolestaan edistää läpinäkyvyyden toteutumista yhtiön toiminnassa.

Lojaliteettivelvollisuus

- Esteellisyyttä ei voi välttää jäävämmällä itsensä vain päätöksenteosta, vaan myös osallistuminen valmisteluun ja asian käsittelyyn aiheuttavat esteellisyyden.
- Hallituksen jäsenen esteellisyys ja siitä johtuva jääväminen tulee merkitä myös hallituksen kokouspöytäkirjaan. Samoin kuin se, että esteellinen jäsen poistui hallituksen kokouksesta tietyn asian käsittelyn ajaksi.
- Hallituksen jäsen on ensisijaisesti itse vastuussa siitä, että hän jäävä itsensä.
- Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on huolehtia siitä, että esteelliset hallituksen jäsenet eivät osallistu asian käsittelyyn.
- Mikäli hallituksen jäsen ei itse jäävä itseään, voi muu hallitus tehdä asiaa koskevan päätöksen.
- Esteellisen hallituksen jäsenen osallistuminen asian käsittelyyn tai sitä koskevaan päätöksentekoon on menettelyvirhe ja voi johtaa siihen, että tehtyä päätöstä pidetään lainvastaisena ja siten pätemättömänä.
- Jos hallituksen päätös on esteellisyyden seurauksena pätemätön, hallitus tai hallituksen jäsen ei saa noudattaa sitä.
- Esteellisen päätöksenteon tuloksena syntynyt oikeustoimi, esimerkiksi sopimus, voidaan myös purkaa esteellisyydestä johtuen.
- Jos esteellisenä toimimisesta on aiheutunut yhtiölle tai sen osakkeenomistajille vahinkoa, on hallituksen jäsen velvollinen korvaamaan aiheuttamansa taloudellisen vahingon.
- Hallituksen puheenjohtajalla ja muilla hallituksen jäsenillä saattaa olla korvausvastuu tilanteessa, jossa he sallivat tietämänsä esteellisen hallituksen jäsenen osallistua asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Lojaliteettivelvollisuus

- Kaikki liiketoimet, joissa hallituksen jäsenellä on oma intressi, eivät välttämättä ole kiellettyjä. Toimen hyväksyttävyyttä puoltaa, mikäli
 1. intressi on tuotu eksplisiittisesti esiin ja enemmistö hallituksen jäsenistä, joilla ei ole omaa intressiä asiassa, on hyväksynyt ne, tai
 2. osakkeenomistajat ovat hyväksyneet ne, tai
 3. sopimus tai liiketoimi on yhtiötä kohtaan oikeudenmukainen.
- Vaikka hallituksen jäsen on esteellinen, hän ei vapaudu hänelle kuuluvista velvollisuuksista ja hänellä on esteellisyydestään huolimatta velvollisuus toimia lojaliteettivelvollisuuden mukaisesti myös niissä tilanteissa, joissa hän ei itse ota osaa asian valmisteluun, käsittelyyn tai päätöksentekoon.
- Esteellisenkin hallituksen jäsenen on esimerkiksi jaettava mahdolliset yhtiön kannalta olennaiset tietonsa sellaista asiaa tai oikeustointia koskien, jonka suhteen hän on esteellinen.

Lojaliteettivelvollisuus

- Lojaliteettivelvoite edellyttää lisäksi pidättäytymään kilpailemasta yhtiön kanssa (merkittävästi).
- Edellyttää myös salassapitoa yhtiön luottamuksellisista asioista.
- Kieltää itsekontrahoinnin.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- Business judgment rule
- Lojaliteettivelvollisuus
- Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- Vastuu päätösten valvonnasta
- Pöytäkirjojen merkitys
- Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- Määräys liittyen voitonjakoon
- Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta

- Hallituksen jäsenellä ei ole oikeutta luottaa vaikkapa puheenjohtajan, toimitusjohtajan tai konsultin päätösesitykseen.
- Hallituksen jäsenellä on vastuu päätöksen perusteiden henkilökohtaisesta selvittämisestä ja arvioimisesta.
- Hallituksen jäsenen on hankittava, tai vaadittava nähtäväkseen ja perehdyttävä itse päätöksenteon tausta-aineistoon ja tehtävä arvio päätöksen säännösten- sekä yrityksen edun mukaisuudesta.

Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta

- Hallituksen jäsenten oletetaan olevan selvillä yrityksen toimintaa sääntelevästä lainsäädännöstä. Vastuu saattaa syntyä, vaikka toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja olisi ilmoittanut jonkin toimen olevan sääntelyn ja yhtiön edun mukainen, jos sittemmin ilmenee, ettei näin ollutkaan.
- KKO 1999:12, Säästöpankki: Hallitus joutui vastuuseen lain vastaisesta toiminnasta aiheutuneista vahingoista siitä huolimatta, että esittelijän mukaan toiminta oli lain mukaista.

Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta

- Huolellinen menettely edellyttää, että päätöstä tehtäessä on ainakin merkittävien päätösten osalta oltava käytettävissä kaikki tärkeimmät dokumentit ja sopimusluonnokset ja niihin on huolellisesti perehdyttävä.
- Merkittäviä päätöksiä tehtäessä tulisi informaation olla tutustuttavissa jo hyvissä ajoin ennen päätöksentekotilannetta.
- Keskustelun on oltava merkittävien päätösten osalta riittävän syvällistä.
- Ratkaisussa KKO 1997:110 luottihakemuksen valmistelu aloitettiin kuutta päivää ennen johtokunnan päätöksentekoa. Johtokunnan nojautumista puutteellisiin tietoihin ei voitu pitää perusteltuna.
- Hallituksen yksittäisen jäsenen on osoitettava mahdolliset tiedonsaantipyynnönsä toimitusjohtajalle tai hallituksen puheenjohtajalle, jotka puolestaan huolehtivat siitä, että pyydetyt tiedot tulevat tarpeellisessa määrin koko hallituksen ja toimitusjohtajan tietoon.
- Hallituksen / sen jäsenen vastuuta ei voi ulkoistaa yhtiökokoukselle. Mikäli hallitus tuo itselleen tai toimitusjohtajalle kuuluvan asian yhtiökokouksen päätettäväksi ilman yhtiöjärjestyksen määräyksen velvoitetta, yhtiökokouksella ei ole velvollisuutta tehdä päätöstä asiassa. Osakkeenomistajat ovat vastuussa ainoastaan, mikäli ryhtyvät päätöksentekoon. Esittelyvastuu säilyy tällöinkin hallituksella.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- Business judgment rule
- Lojaliteettivelvollisuus
- Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- Vastuu päätösten valvonnasta
- Pöytäkirjojen merkitys
- Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- Määräys liittyen voitonjakoon
- Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta

- Vaikka hallituksen jäsen toimii yrityksessä omistajan edustajana, on hallituksen jäsenen toimittava kaikissa tilanteissa itsenäisesti, osakeyhtiölain ja yrityksen edun mukaisesti (esim. osakassopimukseen perustuva edustus).
- Mikäli omistaja pyytää hallituksen jäsentä päättämään jotakin, joka ei ole yhtiön edun mukaista tai johtaa esimerkiksi osakkeenomistajien väliseen epätasa-arvoon, ei omistajan pyyntöä tule noudattaa.
- Hallituksen jäsen ei voi mennä hänet hallitukseen valinneen osakkeenomistajan selän taakse, vaan kantaa itse vastuun hallituksessa tekemistään päätöksistä.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- Business judgment rule
- Lojaliteettivelvollisuus
- Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- Vastuu päätösten valvonnasta
- Pöytäkirjojen merkitys
- Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- Määräys liittyen voitonjakoon
- Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

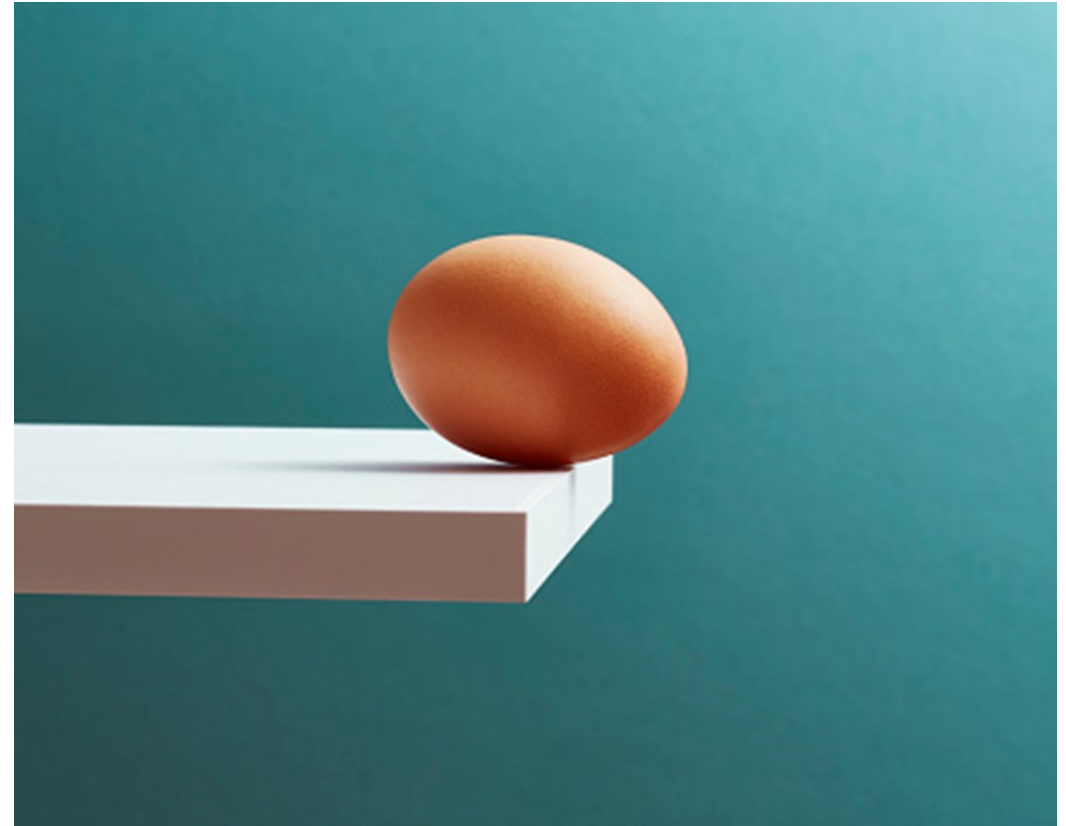
5) Rikosvastuu

Vastuu päätösten valvonnasta

- Huolellisuusvelvoite sisältää veloitteen valvoa ja arvioida tehtyjen päätösten toteutusta.
- Koskee myös aikaisemman hallituksen / muiden hallituksen jäsenien tekemiä päätöksiä.
- Tilanteet voivat muuttua ja aikaisemman päätöksenteon perusteet voivat osoittautua virheellisiksi.

Pöytäkirjojen merkitys

- On hallituksen jäsenen vastuulla tarvittaessa osoittaa, että toiminnassa tai päätöksenteossa on noudatettu huolellisuutta. Tämä ei onnistu, mikäli huolellisuutta ei ole dokumentoitu.
- Pöytäkirjat ja sähköpostit ovat keskeisessä asemassa hallituksen jäsenen huolellisuutta arvioitaessa.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Vastuu yrityksen strategiatyöstä

- Hallituksen vastuulla on myös yrityksen strategian kehittäminen, strategian hyväksyminen ja sen toteuttamisen valvominen.
- Jotta strategiatyö olisi mahdollista, on hallituksen jäsenten oltava selvillä yrityksen **missiosta**, eli miksi yritys on olemassa ja sen toiminta-ajatuksesta, sekä **visiosta**, eli missä ja mitä yritys haluaa olla esimerkiksi 10 vuoden kuluessa.
- Mikäli yrityksen missio ja visio ovat epäselviä, vie se pohjan hallituksen strategiselta suunnittelulta ja ohjaukselta.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Osakeyhtiölain 6:2 §:n määräys hallituksen yleisistä tehtävistä

- Osakeyhtiölain 6:2 §:n perusteella hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.
- Säännöksen perusteella hallituksella on yleistoimivalta ja päävastuu yhtiön organisaatiosta ja sen asianmukaisuudesta.
- Hallituksen on valvottava toimitusjohtajaa ja järjestettävä myös muun henkilökunnan valvonta.
- Hallituksen on varmistettava, että yrityksen johtaminen on tehokasta ja linjassa yrityksen tavoitteiden kanssa.
- Hallitus vastaa myös yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

OYL 6 luvun 2 §:

”Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä (yleistoimivalta).

Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus tai hallituksen jäsen ei saa noudattaa yhtiökokouksen, hallintoneuvoston tai hallituksen tekemää päätöstä, joka on tämän lain tai yhtiöjärjestyksen vastaisena pätemätön.”

Osakeyhtiölain 6:2 §:n määräys hallituksen yleisistä tehtävistä

- Hallituksella on velvollisuus jatkuvasti seurata ja arvioida yhtiön taloudellista asemaa, sekä huolehtia tätä arviointia koskevan raportoinnin järjestämisestä.
- Valvontavastuun tarkkuus ja laajuus on suhteessa toiminnan laajuuteen ja riskialttiuteen (HE 109/2005).
- Valvontavastuu sisältää vastuun yhtiön taloudellisen tilan asianmukaisesta informoinnista ja raportoinnista, johon liittyen säännellään muun muassa vaaditun informaation oikeellisuudesta ja sen sidosryhmille toimittamisesta.
- Hallitus voi joutua vastuuseen esimerkiksi virheellisestä tilinpäätöksestä, jos velkoja on antanut sen tietoihin luottaen yhtiölle luottoa.

Osakeyhtiölain 6:2 §:n määräys hallituksen yleisistä tehtävistä

- Hallituksen jäsen voi joutua vastuuseen myös mikäli osakkaiden oikeuksia esimerkiksi ylimääräisen yhtiökokouksen kutsumisesta tai osakkaan vaatiman asian käsittelemiseksi muuten kutsuttavassa yhtiökokouksessa ei noudateta.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

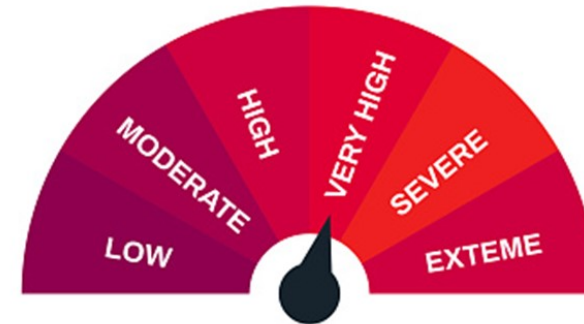
5) Rikosvastuu

Osakeyhtiölain 20 luvun 23 §:n määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä

- Hallituksella on velvollisuus tarkkailla oman pääoman tilannetta. Tämä velvollisuus korostuu, mikäli tilanne on tiukka.
- Omaa pääomaa kirjanpidollisesti nostavien toimien pitää täyttää osakeyhtiö-, kirjanpito- ja tilintarkastuslain ja -asetusten vaatimukset.
- Osakeyhtiölain rikkomiseksi rinnastetaan pääsäännön mukaan myös tilanne, jossa on rikottu kirjanpito- tai tilintarkastuslakia.
- Hallituksen jäsenet voivat joutua vastuuseen rekisteröintivelvoitteen aktualisoitumisen jälkeen tapahtuvasta yhtiön lisävelkaantumisesta.
- Case Koti-Idea

OYL 20 luvun 23 §:

”Jos yhtiön hallitus havaitsee, että yhtiön oma pääoma on negatiivinen, hallituksen on viipymättä tehtävä osakepääoman menettämisestä rekisteri-ilmoitus”.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Osakeyhtiölain 13 luvun määräykset voitonjaosta

- Sallitut varojenjakotavat ovat voiton jakaminen (osinko) ja vapaan oman pääoman rahaston jakaminen, osakepääoman alentaminen, omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen sekä yhtiön purkaminen ja rekisteristä poistaminen.
- Muu yhtiön varoja vähentävä tapahtuma tai velkojen lisäys ilman liiketaloudellista perustetta katsotaan laittomaksi varojenjaoksi.
- Jos esim. yhtiön suorituksia omistajalle ei ole kirjanpidossa tai verohallinnon suuntaan käsitelty osinkona tai palkkana, on kyse lähtökohtaisesti muusta varojen jaosta, joka on kielletty.
- Osinkoa saa jakaa vain lain edellytysten täytyessä.

OYL 13 luku:

”Yhtiön varoja voidaan jakaa osakkeenomistajille vain sen mukaan kuin tässä laissa säädetään: 1) voitonjaosta (osinko) ja varojen jakamisesta vapaan oman pääoman rahastosta; 2) 14 luvussa tarkoitettusta osakepääoman alentamisesta; 3) 3 ja 15 luvussa tarkoitettusta omien osakkeiden hankkimisesta ja lunastamisesta; sekä 4) 20 luvussa tarkoitettusta yhtiön purkamisesta ja rekisteristä poistamisesta. Yhtiöllä voi tämän luvun 9 §:n mukaisesti olla muu tarkoitus kuin voiton tuottaminen osakkeenomistajille. Lahjan antamisesta säädetään 8 §:ssä.”

”Muu liiketapahtuma, joka vähentää yhtiön varoja tai lisää sen velkoja ilman liiketaloudellista perustetta, on laitonta varojenjako.”

”Varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää yhtiön olevan maksukyvytön tai jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden.”

Osakeyhtiölain 13 luvun määräykset voitonjaosta

- Osakkeenomistajalle ei saa esim. lainata varoja. Jos lainataan ja lainasta aiheutuu yhtiölle vahinkoja, vastaa vahingosta hallitus.
- Vastuu voi olla "ankaraa": KKO 1997:202: Sillä oliko vastuuhenkilö tietoinen lainan osakeyhtiölainvastaisuudesta, ei ole asian kannalta merkitystä. Koska vastaaja on rekisteröity yhtiön hallituksen varsinaiseksi jäseneksi, vastaa hän yhtiön varojen hallinnasta huolimatta siitä, että ymmärtäkö hän toimiaan.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Osakeyhtiölain 1 luvun 7 §:n määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

OYL 1:7§:

*“Kaikki osakkeet tuottavat yhtiössä yhtäläiset oikeudet, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Yhtiökokous, **hallitus**, toimitusjohtaja tai hallintoneuvosto **ei saa tehdä päätöstä tai ryhtyä muuhun toimenpiteeseen, joka on omiaan tuottamaan osakkeenomistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhtiön tai toisen osakkeenomistajan kustannuksella**”.*

- Osakeyhtiörikos OYL 25:1: “joka tahallaan toimii toisen välikätenä äänioikeuden rajoittamista koskevan osakeyhtiölain säännöksen tai yhtiöjärjestyksen määräyksen kiertämiseksi”.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Korvausvastuun edellytyksistä

- Korvausvastuu edellyttää, että hallituksen jäsen on aiheuttanut vahinkoa yhtiölle ”tehtävässään”, eli toimiessaan yhtiön hallituksen jäsenenä.
- Uuden hallituksen jäsenen osalta ei vastuuta synny ennen toimikautta tehdyistä päätöksistä. Hallituksen jäsenen myötävaikutus täytäntöönpanoon saattaa kuitenkin aiheuttaa vastuun.
- Uusien jäsenten tulisi tutustua mahdollisimman nopeasti yhtiön tilanteeseen ja kriittisissä asioissa myös aikaisempiin hallituksen pöytäkirjoihin ja materiaaleihin.
- Jälkikäteinen hyväksyntä tai passiivisuus perustavat vastuun.
- Tehtävästään eronnut hallituksen jäsen ei vastaa eroamisensa jälkeisistä tapahtumista.
- Varajäsen vastaa ainoastaan kun henkilö on toiminut varsinaisena jäsenenä.
- Hallituksen jäsenen pelkkä väite, ettei hän ole osallistunut hallituksen toimintaan, ei yleensä vapauta häntä vastuusta, vaikka väite vastaisikin tosiasioita, koska hänellä hallituksen jäsenenä olisi ollut velvollisuus aktiiviseen toimintaan.
- Hallituksen jäsen ei voi vältellä vastuutaan myöskään jäävämällä itseään ilman selvää perustetta.
- Päätösehdotusta vastaan äänestäminen vapauttaa yleensä hallituksen jäsenen vastuusta.
- Selvästi yhtiön edun vastaisissa tilanteissa edellytetään aktiivisia toimia päätöstä vastaan ja vahingon vähentämiseksi.

Korvausvastuun edellytyksistä

- Hallituksen tehtävät ja vastuu ovat periaatteessa jakamattomia. Hallituksen kaikilla jäsenillä on korvausvastuun uhalla velvollisuus huolehtia hallitukselle kuuluvien tehtävien asianmukaisesta suorittamisesta ja valvoa aktiivisesti muiden jäsenten toimia.
- Tietämättömyys ei poista vastuuta.
- Myös passiivisuus voi aiheuttaa vastuun.
- Hallituksen jäsenet ovat yhteisvastuussa vahingon korvaamisesta, mutta VahL korvausvastuun jakautumista ja sovittelua koskevia säännöksiä sovelletaan tarvittaessa (VahL 6:2.1, 6:3.1, 6:3.2).
- Käytännössä hallituksen jäsenten kesken voi muodostua tietty työnjako, vaikka siitä ei olekaan olemassa nimenomaisia määräyksiä tai päätöksiä. On mahdollista, että vastuu seuraa tällöin tosiasiallista työnjakoa.
- Mahdollinen hallituksen jäsenten välinen työnjako ei kuitenkaan poista kokonaan muiden jäsenten vastuuta yhden jäsenen toimista. Hallitus on kollegiaalinen elin ja sen jäsenillä on velvollisuus valvoa myös muiden jäsenten toimia.

Korvausvastuun edellytyksistä

- Korvausvastuun välttämiseksi eriävän mielipiteensä hallituksen pöytäkirjaan merkityttänyt saattaa lisäksi olla velvollinen ilmoittamaan esim. laittomaksi katsomastaan päätöksestä hallintoneuvostolle, yhtiökokoukselle ja tilintarkastajalle, taikka viime kädessä eroamaan yhtiön hallituksesta.
- Myös toimitusjohtajalla on oikeus saada eriävä mielipiteensä merkityksi pöytäkirjaan, vaikka hän ei olisikaan hallituksen jäsen.
- Vastuuvapauden myöntäminen ei estä vahingonkorvausvaadetta, mikäli vastuuvapauden myöntämisessä ei ole ollut käsillä olennaisesti oikeita ja riittäviä tietoja. Ei sido myöskään konkurssipesää. Lisäksi vastuuvapaus koskee ainoastaan johdon vastuuta yhtiölle, ei ulkopuolisille.
- Korvausvelvollisuuden syntyminen edellyttää kuitenkin, että vahingon voidaan katsoa johtuneen hallituksen jäsenten teosta tai laiminlyönnistä (syy-yhteys).
- Ennakoitavuusrajoituksen perusteella teon tai laiminlyönnin ennalta arvaamaton tai sille hyvin etäinen seuraus ei yleensä perusta korvausvastuuta.
- Vahingonkorvauskanne on nostettava viiden vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä jona kanneperusteena oleva teko tehtiin.
- Korvausta voi vaatia esim. yhtiö tai sen konkurssipesä, osakkeenomistaja, yhtiön velkoja tai yhtiön sopimuskumppani.

Korvausvastuun edellytyksistä

- Yhtiön oikeutta vahingonkorvaukseen voidaan rajoittaa yhtiöjärjestyksellä kaikkien osakkeenomistajien suostumuksella.

Sisältö

1) Hallitusvastuun perusteista

2) Osakeyhtiölain yleinen huolellisuusvelvoite

- ❑ Business judgment rule
- ❑ Lojaliteettivelvollisuus
- ❑ Vastuu päätöksen perusteiden selvittämisestä ja lainmukaisuuden varmistamisesta
- ❑ Vastuu itsenäisestä päätöksenteosta
- ❑ Vastuu päätösten valvonnasta
- ❑ Pöytäkirjojen merkitys
- ❑ Vastuu yrityksen strategiatyöstä

3) Osakeyhtiölain yksittäiset säädökset

- ❑ Määräys hallituksen yleisistä tehtävistä
- ❑ Määräys oman pääoman negatiivisuuden rekisteröimisestä
- ❑ Määräys liittyen voitonjakoon
- ❑ Määräys osakkeenomistajien yhdenvertaisuudesta

4) Korvausvastuun edellytyksistä

5) Rikosvastuu

Rikosvastuu

- Hallituksen jäsenen rikosoikeudellinen vastuu syntyy pääsääntöisesti tilanteissa, jossa hallitus on laiminlyönyt huolellisuutta ja yleistoimivaltaa koskevia velvoitteitaan, ja laiminlyönti on johtanut rikollisen toiminnan mahdollistumiseen tai jatkumiseen.
- Tyypillisimpiä rikosnimikkeitä, joista hallituksen jäsen saattaa joutua vastuuseen ovat mm. työturvallisuusrikokset ja velallisen rikokset.
- Yrityksellä pitää olla työsuojeluorganisaatio, joka huolehtii työsuojeluasioista. Jos jotain sattuu, katsotaan, kenellä on työsuojeluvastuu ja komentoketju. Jos työsuojelua ei ole kuvattu ja delegoitu, vastuu on hallituksella.
- Velallisen rikokseen saatetaan puolestaan syyllistyä, kun yhtiön rahat uhkaavat loppua. Tällöin hallituksen tulee toimia siten, että jälkikäteen voidaan todeta, että velkojien etua ei ole loukattu.
- Muita tavanomaisia rikosnimikkeitä ovat ympäristörikokset, verorikokset, avustuspetokset, kirjanpitorikokset sekä tietosuojarikokset.

Rikosvastuu

- Mikäli yritys on riskissä joutua yrityssaneeraukseen tai konkurssiin, on syytä olla erityisen huolellinen asioissa, joita velkojat voivat pitää jälkikäteen arvioituna velkojille vahingollisina.
- Velkojen maksut, maksut lähipiirille, omaisuuden tai liiketoimintojen myynti.
- Korostunut riski velallisen rikokseen.

Osakeyhtiörikos OYL 25:1:

joka tahallaan

- rikkoo kieltoa yksityisen osakeyhtiön arvopapereiden ottamisesta arvopaperimarkkinalaissa tarkoitetun julkisen kaupankäynnin kohteeksi (OYL 1:1.2),
- rikkoo tilintarkastajan lausunnon laatimista koskevia säännöksiä (OYL 2:14.2, 16:4, 17:4 ja 19:2),
- toimii toisen välikätenä äänioikeuden rajoittamista koskevan osakeyhtiölain säännöksen tai yhtiöjärjestyksen määräyksen kiertämiseksi taikka
- osakkeenomistajan tai velkojien suojaa loukaten jakaa yhtiön varoja osakeyhtiölain säännösten vastaisesti.

Kysymyksiä ja kommentteja

fenn
ASIANAJOTOIMISTO

www.fenn.fi

fenn
ASIANAJOTOIMISTO